N°. 160. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 8 Julij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren heeft de heer *Coghen* het verlangd rapport over het nieuw ontwerp van wet op den invoer van granen, waarvan het tarief op de reeds vroeger medegedeelde grondslagen (*zie ons Nommer van 26 ll.*) berust, uitgebragt. Volgens het ontwerp zal de wet tot op den 30sten Mei 1839 van kracht wezen. De discussie over hetzelve werd tegen aanstaanden Donderdag bepaald. Het overige der zitting was aan de voortzetting der discussien over de artikelen van het ontwerp betreffende den invoer van vreemde linnens gewijd, en werden alsnu de vijf eerste Nommers van het tarief, naar den maatstaf van dat in Frankrijk bestaande, door de kamer aangenomen.

— De Brusselsche bladen berigten, dat de gewezen redacteur van het blad *la Voix du peuple*, *Jobert*, die onder het laatstelijk uit Belgie gebannen aantal vreemdelingen behoorde, doch zich tot heden schuil gehouden had, gisteren ontdekt en gearresteerd is geworden.

— De ter zake der plunderingen van 5 en 6 April naar Mons verzonden beschuldigden zijn, van station tot station door een eskadron lanciers begeleid, aldaar aangekomen, en in de voor hen bestemde plaats gebragt. Het garnizoen was bij hunne komst onder de wapenen. Men had al de beschuldigden, *Donies, Abts, Winckelmans* en *de Coninck* niet uitgezonderd, de handboeijen aangelegd.

— In weerwil van de voorzorgen, die zoo gezegd werden door de plaatselijke autoriteit waren genomen, heeft zich eergisteren avond voor de woning van den abt *Helsen* te Brussel, een hoop gemeen volks verzameld en de glazen bij denzelven ingeworpen. De gewapende magt is tusschen beide moeten komen, om den volkshoop te verdrijven en de rust te herstellen.

FRANKRIJK.

Maandag den 5den Julij.

Een kabinets-courrier, die den elfden Junij van Madrid te Bayonne is aangekomen, heeft het berigt overgebragt dat de troepen, die onder den generaal *Rodil* in Portugal ageerden, reeds den 23sten naar de Baskische provincien zijn opgebroken. Van de grenzen schrijft men, dat de insurgenten zich tot eenen geduchten tegenstand gereed maken. *Zumalla Carreguy* heeft zijne gansche magt in de vallei van Boranda bijeen getrokken; een ander hunner opperhoofden houdt de vallei van Bastan bezet. In het laatste gevecht, dat te Hermanas tusschen den generaal *Lenares* en de Karlisten geleverd werd, is van beide zijden hardnekkig gestreden, zonder dat eene der partijen een wezenlijk voordeel heeft behaald. Het officieel bulletin door genoemden generaal uitgegeven, vermeldt, dat de troepen der koningin een dertigtal dooden en ruim vierhonderd gekwetsten hebben gehad; het verlies der insurgenten wordt minder naauwkeurig opgegeven.

Gedurende eenige dagen hebben zich aan de Fransche grenzen gedurig eenige detachementen Karlisten vertoond. De Fransche voorposten zijn in gedurige beweging, om elke schending van het grondgebied, waarover men in den laatsten tijd niet zelden te klagen had, voor te komen.

— Ter beurze liep heden het gerucht, dat het gouvernement eerstdaags voor omtrent 100 millioenen renten, welke nog ter zijner beschikking zijn, tot geld zoude maken. Van daar waarschijnlijk de daling die de 3 pCt. hebben ondergaan.

— De redacteurs van het Lyonsche dagblad, *le Précurseur*, zijn op nieuw in regten betrokken, en beschuldigd van het volk andermaal tot opstand tegen het bestuur aan te zetten.

— Een der schrijvers van den *National* is, zonderling genoeg, tegen den 26sten dezer voor het hof van assisen gedagvaard. Het zal dan juist vier jaren geleden zijn, dat de redactie van dit dagblad het voorbeeld gaf van aan de ordonnantien van koning *Karel X* gehoorzaamheid te weigeren, en daardoor welligt den eersten stap tot de Julij-omwenteling deed.

— Heden (3 *Julij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 106,25 kontant, op tijd 106,50; 3 pCt. kont. 77,25; op tijd 77,50; Nap. renten, niet genoteerd; Sp. perpet. kont. en op tijd 70⅝; 3 pCt. id. 46½; Cortes geopend 38½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den Julij.

Gisteren is alhier, met de gebruikelijke plegtigheden, gevierd geworden, de eerste verjaardag van den zoon van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden.

— Door de provinciale staten van Zeeland is als lid van de tweede kamer der staten-generaal herkozen Jhr. Mr. *P. J. Boddaert*; door de staten van Vriesland is herkozen Mr. *S. van Welderen* baron *Rengers*, en voorts benoemd Mr. *Wiardus Willem Buma*, lid van de gedeputeerde staten, in plaats van den heer Mr. *D. Fockema*; door de staten van Overijssel is herkozen Mr. *R. S. van der Gronden*.

De 20 verkiesingen tot leden der Tweede kamer, die dit jaar moesten plaats hebben, zijn thans alle bekend, en hebben den volgenden uitslag opgeleverd. Van de 20 verkiezingen zijn zeventien leden herkozen, en wel de heeren: J. D. baron van Tuyll van Serooskerken, van Heeze en Leende, van *Noord-Braband*; W. A. baron Schimmelpenninck van der Oye van de Poll en J. A. C. baron van Nagell tot Ampsen, van *Gelderland*; jhr. D. F. van Alphen, jhr. P. S. Dedel, mr. J. C. van de Kasteele, mr. L. C. Luzac, mr. W. B. Donker-Curtius van Tienhoven, mr. W. A. Hoynck van Papendrecht, mr. J. Gorver-Hooft en mr. T. C. de Bordes, van *Holland*; mr. P. Boddaert, van *Zeeland*; W. R. baron van Tuyll van Serooskerken van Coetheest, van *Utrecht*; mr. R. S. van der Gronden, van *Overijssel*; mr. J. Gockinga en mr. W. J. Quintus, van *Groningen*; mr. S. van Welderen baron Rengers van Vriesland; zijnde er, in het geheel, drie nieuwe leden ter tweede kamer afgevaardigd, als: uit *Noord-Braband*, mr. F. P. Romme, in de plaats van den heer P. J. Cuypers; uit *Groningen*, de heer mr. C. Star Busman, ter vervanging van het uitgevallen lid, den heer Sypkens, en uit *Vriesland*, de heer mr. Wiardus Willem Buma, in plaats van den heer mr. D. Fockema.

— Bij de onlangs plaats gehad hebbende verkiezingen, ter vervulling van buitengewone vacatures, ontstaan in de kollegien der Provinciale Staten, zijn gedaan de volgende benoemingen:

Noord-Braband. De heer *H. de Quaij*, benoemd door het kieskollegie van het 2de landelijk district.

Gelderland. Baron *D. L. van Brakell tot den Brakell en Vredestein*, benoemd door de ridderschap; Baron *F. H. L. J. Swerts de Landas*, idem.

Holland. Jonkheer *B. H. van de Werk*, benoemd door de ridderschap; Jonkheer *W. Boreel van Hoogelanden*, idem; de heer *S. de Vries*, benoemd door den raad der stad Purmerende; de heer Mr. *J. van Dam van Noordeloos*, benoemd door den raad der stad Rotterdam; de heer Mr. *C. Sandenberg Matthiessen van Botlan en Nolmerlau*, benoemd door het kieskollegie van het 4de landelijk district; de heer *G. van Hattem*, benoemd door het kieskollegie van het 19de district.

Utrecht. De heer *J. Kol*, benoemd door het kieskollegie van het 2de landelijk district.

Vriesland. De heer *J. Hora Adema*, benoemd door het kieskollegie van het 1ste landelijk district.

Overijssel. De heer Mr. *H. van Sonsbeek*, benoemd door den raad der stad Zwolle; Jonkh. *S. J. Sandberg*, benoemd door de ridderschap.

Groningen. De heer *W. H. Siccama van Slochteren*, benoemd door de ridderschap; de heer *H. de Ranitz*, benoemd door den raad der stad Groningen.

— Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft gedurende zijne jongste reize, ook een gedeelte der provincie Drenthe, en bepaaldelijk de kolonien van weldadigheid, over welke belangrijke raadplegingen bij de regering aanhangig zijn, bezocht.

— Uit de legerplaats nabij Oirschot wordt ons van eergisteren gemeld, dat de in het kamp aldaar gelegerde troepen der reserve-divisie, den dag te voren (den 4den), eene militaire wandeling of dagmarsch gemaakt hebben, en ter dier gelegenheid des middags op de Diessensche heide, tusschen het dorp Diessen en Middelbeers gelegen, hebben gebivouakeerd. De divisie was tot gezegd einde, vergezeld van het korps Noord-Brabandsche jagers, en de veldbatterij, N°. 9 a, des morgens vroegtijdig uit het kamp opgebroken en is eerst des avonds in hetzelve teruggekeerd. Het middageten werd op het bivouac in gereedheid gebragt, en waren de troepen op gezegde plaats, door het uitzetten van posten als anderzins, met al die voorzorg en dermate gelegerd, als zulks in oorlogstijd gevorderd wordt.

— Uit het verslag door de gedeputeerde staten der provincie Zuid- en Noord-Holland aan de staten der provincie Holland, in derzelver gewone vergadering van den 1sten Julij, gehouden, blijkt onder anderen, dat de bevolking van Noord-Holland, op 1 Januarij 1834, bedroeg 409,259 zielen; dat het aantal geboorten over 1833, heeft bedragen 14,793, en dat der overledenen 13,341; het aantal huwelijken is geweest 3274, en dat der echtscheidingen 7. — In Zuid-Holland was de bevolking op 1 Januarij 1834 sterk 495,392 zielen; heeft het getal geboorten over 1833 bedragen 18,751, en dat der overledenen 17,604 (in de steden 10,598 en in de overige gemeenten 7206); het aantal gesloten huwelijken is geweest 3004, dat der echtscheidingen 7.

— De belgische afgevaardigden hebben ll. zaturdag, na het aanhooren van een rapport op petitien, in 't belang van de ingezetenen der polders aan den Vlaamschen kant ingediend, en waarop besloten werd, een ontwerp voor schadeloosstelling aan de orde van den dag te stellen en de petitie bovendien, tot het bekomen van nadere inlichting, aan den minister van Binnenlandsche zaken te zenden, de discussien over de regten van invoer op vreemde linnens hervat en de overige artikelen, in den geest van het fransche tarief, aangenomen, met uitzondering evenwel van de fransche, [illegible] batisten-stoffen, omtrent welke besloten werd de tegenwoordig bestaande regten te behouden; de centrale sectie deswege aangemerkt hebbende dat er in Belgie toch geen fabrieken van batisten-stoffen bestonden, terwijl het lid der kamer, de heer *Smits*, meer bijzonder op die bepaling aandrong, en dezelve als noodzakelijk voorstelde, om redenen die de kamer zelve genoeg begrijpen zou zonder, dat hij noodig zou hebben, dezelve nader te ontwikkelen.

— Op den 1sten dezer is er onder de gedetineerden in het gevangenhuis te Aalst een oproer uitgebroken, welke niet dan met moeite en eerst na een drie-kwartier-uurs worsteling, tusschen de beambten van het lokaal en de oproerigen, door de eerstgemelden is kunnen bedwongen worden.

— De Leuvensche Bierbrouwers hebben aan de belgische kamer van afgevaardigden eene petitie ingediend, waarbij zij om eene vermindering van regten voor hun fabrikaat verzoeken.

— Te Antwerpen waren Zaturdag ll. genoteerd: Belg. 98¼, ¼; Bras. 77¼, 77; Nap. 90; Sp. perpet. 65⅞; 64¾; 3 pCt. 46⅞; Uitgest. 18, 17⅞.

'S GRAVENHAGE, den 6den Julij.

Heden morgen is Z. K. H. prins *Frederik* naar Rotterdam vertrokken, om H. M. de koningin van Engeland heden aldaar te ontvangen en in te wachten; zullende aan Hare Maj. alle eerbewijzen worden aangedaan, welke men aan haren rang verschuldigd is. Tevens zijn heden morgen derwaarts vertrokken Z. D. H. de hertog *van Saxen-Weimar*, alsmede de Engelsche en Russische gezanten. Men verzekert, dat H. M. de koningin, na eenig verwijl, zich naar Gouda begeven zal, om aldaar eenige dagen door te brengen, vervolgens zal Hoogstdezelve naar Rotterdam terugkeeren, om van daar met Haar Maj. jagt over Nymegen naar Meiningen te vertrekken. Waarschijnlijk zal Hare Majesteit ook het Loo bezoeken, werwaarts Z. K. H. Prins *Frederik* Hoogstdezelve zal vergezellen.

— Hare Majesteit de koningin van Beijeren, die, ten gevolge van heerschende ziekte in de beide vorige zomers, belet geworden is zich naar herwaarts te begeven, zal thans haar vroeger voorgenomen bezoek volbrengen, en, naar men verneemt, een geruimen tijd met haar aanzienlijk gevolg op het badhuis te Scheveningen doorbrengen; alwaar dezer dagen, ten zelfde einde, de baron *de Baumbach*, generaal in dienst van Z. M. den Koning van Wurtemburg, aangekomen is.

— Eergisteren morgen is Z. Exc. de baron *Verstolk van Soelen*, naar het Loo vertrokken alwaar, Z. Exc. zich naar men verzekert, met den Koning zal onderhouden; zijnde de minister, naar men verzekert, van zijne komst van Weenen nog niet ten gehoore bij Z. M. [illegible] Na dat onderhoud, zal Z. Exc. zich naar deszelfs heerlijkheid Soelen begeven.

— Bij officieel berigt van de Algemeene Rekenkamer, van den 23 Junij, blijkt dat de commissaris tot de conversie der nationale schuld te Amsterdam, naar aanleiding van het bepaalde bij art. 18, der wet van den 6 Junij 1832 (Staatsblad N°. 9), bij haar overgebragt 3931 stuks obligatien van *f* 1000; 411 van *f* 500, en 2299 van *f* 100, te zamen een getal uitmakende van 6641, alle rentende 5 ten honderd, en gesproten uit de leening, daargesteld bij de wet van 22 November 1830 (Staatsblad N°. 61), bedragende een kapitaal *f* 4,366,400, welke obligatien, na te zijn accoord bevonden, door haar vernietigd en onbruikbaar zijn gemaakt; terwijl, in gevolge het laatste lid van art. 18 der gemelde wet, in de *Staats-Courant* de nommers van die vernietigde obligatien worden opgegeven.

— Naar men verneemt is op donderdag jl. den 3. dezer, door de kamer tot het stellen van beschuldiging stelling van het hooggeregtshof te dezer stede, de boekdrukker *Thompson*, van Rotterdam, wegens verstandhouding met Belgische, en alzoo vijandelijke gezagvoerders, naar het hof van assises van deze provincie verzonden, hetwelk op het einde dezer maand zitting nemen zal. Met veel belangstelling wordt het regtsgeding over deze zaak te gemoet gezien, te meer, daar zoo vele personen bij het onderzoek dezer zaak als getuigen zijn verhoord, hetzij wegens kennisdraging van de feiten, aan *Thompson* ten laste gelegd, hetzij ter zake van hevige artikelen, in het door hem uitgegeven dagblad *l'Etendard*, waarvan de manuscripten met sommigen gevonden zijn.

F R A N K R IJ K.

PARIJS, den 4den Julij.

De minister van Finantien zich voor eenigen tijd naar Straatsburg begevende, is het beleid van dit departement ad interim aan den minister van koophandel, den heer *Duchatel*, opgedragen. Men zegt dat ook de maarschalk *Soult* eerstdaags de baden gaat bezoeken.

— Onder dagteekening van den 25sten Junij schrijft men uit Madrid, dat verkeerde de troepen, die onder den generaal *Rodil* Portugal hebben bezet, in twee dagen te voren door de Koningin Regentes in oogenschouw te zijn genomen, naar de Baskische provintien waren vertrokken. Gemelde generaal is in de hoofdstad met de meeste onderscheiding, die alleen van de zijde van het gouvernement maar ook door de bevolking, ontvangen.

De benoeming van den heer *Toreno* tot minister van finantien moet in 't algemeen eenen zeer gunstigen indruk hebben gemaakt, zoodanig dat de prijzen der fondsen aanmerkelijk waren gerezen.

— De gewezen maarschalk *Bourmont* wordt eerstdaags alhier verwacht.

— Heden (4 *Julij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 106,25; op tijd 106,45; 3 pCt. kont. 77,20; op tijd 77,25; Nap. rent. kont. 94,20, op tijd 94,65; Sp. perpet. kont. 69; op tijd 68½; 5 pCt. kont. 46, op tijd 45⅞; Cortes 38¼.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 4den Julij.

Z. M. de Koning van Pruissen is den 1sten dezer van Berlijn naar Töplitz vertrokken. Den 27 der vorige maand heeft Z. M. eene plegtige audientie verleend aan den baron *Antonini*, nieuw benoemden buitengewonen gezant en gevolmagtigd minister van den Koning der beide Siciliën, die bij deze gelegenheid zijne geloofsbrieven aan den Koning heeft overhandigd.

— In het groot-hertogdom Hessen is den 1sten dezer een besluit van den Groot-hertog afgekondigd, waarbij de verspreiding van het bekende werk des *Abts de la Mennais*, » *Woorden eens geloovigen*," zoowel in het oorspronkelijke, als in vertalingen of uittreksels verboden wordt, op straffe van 10 gulden boete voor elk in omloop gebragt exemplaar.

— Bijzondere berigten uit Weenen van den 26sten junij vermelden dat men aldaar het gerucht, door de meeste duitsche dagbladen medegedeeld, dat de graaf *v. Munch Bellinghausen* in zijne betrekking tot de bondsvergadering zoude worden vervangen voor een louter verdichtsel hield en dat genoemde gezant integendeel het voorzitterschap wederom zoude aanvaarden.

Volgens dezelfde berigten scheen men te Weenen niet veel acht te slaan op de grootspraak der Fransche dagbladen ten aanzien der gevolgen van het zoogenoemd viervoudig verbond, en bepaaldelijk zeer te betwijfelen, dat het Napelsch gouvernement zich in naauwere betrekking met Engeland en Frankrijk zoude inlaten. Het is waar, zegt men dat vele Franschen, welligt van hooger hand daartoe aangespoord, den Koning van Napels op eenen weg trachten te leiden, welke des te gevaarlijker is, wijl men dezelve, vroeger betreden zijnde, niet ligt kan verlaten, doch de jonge vorst legt te veel staatkundige kennis aan den dag, om zich hierdoor te laten wegslepen.

— De Zwitsersche dagbladen, deelen thans de nota mede, die door het voorzittend kanton aan de gezanten der mogendheden werd overhandigd, en too het schijnt voor het oogenblik de gezanten verstandhouding heeft hersteld. Na in 't algemeen deszelfs leedwezen te hebben betuigd, dat eene vroegere mededeeling als onvoldoende werd aangemerkt, verklaart het bondgenootschappelijk bewind ten volle overtuigd te zijn van de verpligting, om sommige vreemdelingen die gedurende hun verblijf in Zwitserland de rust van andere staten trachten te verstoren, daartoe de middelen te benemen, dat is onverwijld het Zwitsersche grondgebied te doen ruimen. Dien overeenkomstig zal het voorzittend kanton de overige bondsleden op nieuw uitnoodigen, zoo wel ten aanzien der uitgewekenen die zich thans in Zwitserland bevinden, als ten aanzien van die welke in het vervolg aldaar eene schuilplaats mogten zoeken, aan genoemde verpligting stiptelijk getrouw te zijn. In dien geest zal men ook de aandacht der eerlang bijeenkomende bondsvergadering op dit onderwerp vestigen, en het voorzittend kanton vertrouwt ten vollen, indien door de naburige staten zijne pogingen worden ondersteund, tusschen deze en het bondgenootschap, de goede verstandhouding, welke op de wederkeerige naleving der verpligtingen uit het volkenregt voortvloeijende gegrond is, te zullen kunnen bevestigen en herstellen.

— Gelijk vroeger is medegedeeld werd deze nota onmiddelijk door de gezanten van Oostenrijk, Pruissen en Wurtemberg beantwoord door eene kennisgeving, dat men even als te voren de passen door de Zwitsersche kantonnale overheden afgegeven, onder de enkele voorwaarde, dat dezelve van de handteeken der personen zouden getuigen, aan de grenzen der genoemde staten zoude eerbiedigen. Twee dagen later heeft het voorzittend kanton ook van het Sardinisch kabinet eene dergelijke mededeeling ontvangen.

Uit Weenen schrijft men voorts nog: » Brieven uit Noord-Italie melden, dat dom *Miguel* op de Sardinische kust aan wal gestapt is en zich terstond op Oostenrijksch gebied begeven heeft, waaruit men wil afleiden, dat hij in de Keizerlijke Staten eene wijkplaats wil zoeken."

— De vestingwerken van Verona en Brixen zijn genoegzaam voltooid, ook de kust-batterijen in Dalmatien. Men is thans bezig [illegible] te [illegible], om alzoo Oostenrijk van die zijde eene [illegible] dan alle traktaten [illegible] worden.

— De berigten die men uit Konstantinopel van den 10den junij ontvangen heeft, houden niet anders dan een zeer uitgebreid verslag der huwelijksplegtigheden van de Sultanin, welke op den 6den met de overbrenging naar het voor haar bestemd paleis van Nisched-Abad waren besloten.

— Te Weenen waren den 27sten Junij genoteerd: 5 pCt. Metall. 99,7; 4 pCt. 90; Bankactien 1271¼.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 4den Julij.

H. M. de koningin zal morgen (Zaturdag) vroegtijdig deze hoofdstad verlaten, om zich over de Nederlanden naar Duitschland te begeven.

— De gewezen Russische gezant, Prins *Lieven*, maakt de noodige toebereidselen tot zijn vertrek.

— Gisteren avond is in het Huis der Gemeenten eenige hevige twist ontstaan tusschen den secretaris voor de Iersche zaken, *Littleton*, en den heer *O'Connell*, over het voorstel der regering tot hernieuwing van de bill, waarbij aan het gouvernement eene buitengewone magt in Ierland wordt verleend. De heer *O'Connell* werd daarin door den heer *Littleton* openlijk beschuldigd van hetgeen hij hem onder belofte van geheimhouding had medegedeeld, thans ter kwader trouw te hebben geopenbaard. Deze handelwijs van den heer *O'Connell* scheen door de meeste leden van het Huis zeer te worden afgekeurd.

Het verzoek om ontslag, door den uitgever van den *Morning-Post* gedaan, is door het Huis der Pairs toegestaan, en dezelve is, na eene ernstige vermaning van den lord-kanselier, op vrije voeten gesteld, mits betalende de onkosten.

— Heden stonden de 3 pCt. gereg. 91¾; Nederl. 5 pCt. 98; 2½ pCt. 51¾; Portugal (nieuw) 83¼; Spanje 49⅝.

Een woord over de Fransche Romans.

In een Fransch tijdschrift, 't welk met veel bekwaamheid geschreven wordt, en als het orgaan kan beschouwd worden der denkbeelden van de Legitimistische partij in *Frankrijk* over Kunst en Letteratuur, vindt men over de tegenwoordige rigting der Fransche Letterkunde wenken en opgaven, waaruit wij het niet ondienstig oordeelen, het een en ander op te nemen en in een kort bestek zamen te vatten.

De Letterkunde, in de dagen welke wij beleven, bestaat in *Frankrijk*, behalve hetgeen voor het tooneel gedaan wordt, uit Romans. Enkele zedekundige en historische werken, en eenige reisbeschrijvingen, ziet men te voorschijn komen op den oever van de zee van Romans, waardoor de geheele Letterkunde verzwolgen wordt. Men zal versteld staan, en het is echter waar, dat er elke maand niet minder dan 20 Romans in 't licht komen, en dat in sommige tijden van Letterkundigen voorspoed, of liever van Letterkundige ellende, dit getal tot 25 klimt. Bijna een Roman daags! Men kan zich moeijelijk een denkbeeld maken van deze soort van schrijfwoede aan den eenen kant, en van deze onlesschbare leesdorst aan den anderen; want hoe groot ook de massa van voortbrengingen moge zijn, deze zou zoo groot niet wezen, indien er niet eene gelijke massa van verbruiking was. Wanneer men nu bedenkt, dat er niet één Roman is, welke geene lezers vindt en welke niet een beginsel, een denkbeeld, een indruk hoedanig dan ook, nalaat in het hoofd en het hart van dengene, die gelezen heeft, dan huivert men voor de gevolgen van zulk eene rustelooze Romanschrijverij. Want zoo men let op het algemeene kenmerk van de Letterkunde onzer dagen, dan ziet men daarin een zeker welgevallen, 't welk zij vindt, om zich te wentelen in al de vuiligheden der schandelijkste hartstogten, gevoegd bij eene onnatuurkundige verbastering, ja barbaarschheid van stijl, waardoor het gemis van allen goeden smaak gepaard gaat met de bedorvenheid van gevoelen. Men moet zich getroost hebben in al de vuilnispoelen der nieuwe romans neder te dalen, om zich een denkbeeld te vormen van de schandelijkheid in het zamenweefsel der verdichte gebeurtenissen, van de onzedelijkheid der voorgedragene gevoelens, van het vreemde in taal en stijl, waarin men dikwijls naauwelijks de Fransche taal kan herkennen. Sommigen zullen misschien deze uitdrukkingen van verachting en verontwaardiging voor overdreven houden, maar wij kunnen hen verzekeren, dat zij ten opzigte van vele voortbrengselen der heerschende schrijfwoede nog zachter zijn, dan dezen verdienen. Het eenigzins verlichte publijk neemt tot uitspanning meestal slechts die Romans, die zich aanbevelen of door eenigen uitwendigen glans, of door de namen der schrijvers, als *Hugo*, *Balzac*, *G. Sand*, *Soulié*, *Michel Raymond*, *Eugène Sue*. Wanneer men de werken van dezen leest, kan men, wel is waar, ook wel reeds het misbruik van de taal opmerken, en de hevigheid der hartstogten, en het gemis van alle christelijke gevoelens, en de onwaarschijnlijkste toestanden daargesteld door de voordragt van eenen zamenloop van omstandigheden, waarin alle maatschappelijke orde verguisd wordt; maar deze lieden houden ten minste in hunne zamenstellingen eene zekere maat, er zijn zekere palen, welke zij in gevoelens en uitdrukkingen niet te buiten gaan. En evenwel bevatten ook hunne werken meer dan een gevaar, waaronder dat wel het grootste is van ontuchtige en schaamtelooze navolgers voort te brengen. Ook reeds de genoemde schrijvers, in plaats van hunne begaafdheden te gebruiken tot het opwekken van edele gevoelens, misbruiken die om leerboeken te schrijven van alle menschelijke bedorvenheid. Als middelen om het gemoed des lezers in beweging te brengen, bedienen zij zich van bloedschande, verkrachting, echtbreuk, en daar het hun aan vernuft en andere talenten niet ontbreekt, hebben zij de betreurenswaardige verdienste van boeken te hebben geschreven, welke leesbaar zijn, en welke door alle soorten van menschen gelezen worden. Maar het verlichte gedeelte van het publijk meent, dat hunne boeken het toppunt van gruwel en misbruik bereikt hebben. Men bedriegt zich. Er is iets nog verderfelijker, nog onzediger, nog walgelijker dan afzetterij, diefstal, doodslag, kinder- en vadermoord, galeijen en schavots het is dit, dat alle deze onderwerpen zoo naauw, zoo schaamteloos, zoo geschetst, op eenen toon van geringachting worden voorgedragen, waarbij men naar helsche grondregels al wat goed en schoon is wordt vergulisd.... Van deze wijze van voorstelling van dezen toon bedienen zich de hedendaagsche Romanschrijvers, om het helsche vergif te verspreiden, welks zedebedervende kracht met toenemend geweld om zich grijpt. De oude Spartanen, om de jeugd een afkeer in te boezemen van de dronkenschap, vertoonden haar van tijd tot tijd een dronken slaaf. Maar hoe diep moet de maatschappij reeds gezonken zijn, wanneer zij nog afzigtelijker vertooningen, niet alleen zonder afkeer ziet, maar er zich mede vermaakt, ze prijst, en er geld voor over heeft. Hetgeen BOILEAU zeide, dat een dwaas altijd nog grooter dwaas vindt om hem te bewonderen, is dan ook hier van toepassing. Er zijn lezers, nog beestachtiger, nog meer bedorven, dan de schrijvers die door hen gelezen en geprezen worden; en men huivert bij de gedachte dat dit kwaad met eene verontrustende snelheid is toegenomen. In de vorige eeuw werden de Romans van CREBILLON *den zoon* en van DIDEROT niet dan in 't geheim verkocht. Thans wordt het vernuft uitgeput, om aan de uitgave en verspreiding van veel erger geschriften de meest mogelijke openbaarheid en algemeenheid te geven. Tegen over de Romans van Madame DE GENLIS en COTTIN staken die van RETIF DE LA BRETONNE en PIGAULT-LEBRUN nog afzigtelijk af. Maar PIGAULT en RETIF zijn voorbeelden geworden van onschuld en zedelijkheid in vergelijking van de hedendaagsche Romanschrijvers, van een DUCANGE, een PAUL DE KOCK, een MACAIRE, een BOULNOIS, een GUÉRIN, een VALLÉE, een BERGOUNIOUX, een DINOCOURT, en DE CEY, een SAINT-MARTIN, een DE FLOCH, die zich niet bepalen tot de zedelooze overdrevenheid der toestanden, welke zij verzinnen, zich niet vergenoegen, met aan verbeelding en taal geweld aan te doen, maar die, onder voorwendsel van de zeden des huisselijken en innerlijken levens te schilderen, zich beijveren om alle godsdienstig geloof, alle gevoelens van maatschappelijke orde en zamenleving te vernietigen, door den lezer het schouwspel te vertoonen van eene algemeene bedorvenheid, van een diep ingevreten kanker, welke niemand onaangetast heeft gelaten en welks voortgangen toch niet meer te stuiten zijn, en hen alzoo te verleiden om alle soorten van teugels en banden af te werpen en alle mogelijke gezag met niets-ontziende driestheid te braveeren. Die twijfelen moge, of dit tafereel van de Fransche Romanlitteratuur ook te zwart gekleurd is, leze maar alleen, — zoo hij in staat is het te lezen — het laatst uitgekomen werk van DE FLOCH, getiteld: *Pauvre fille*, en hij zal moeten bekennen, dat het geschetste tafereel niet overdreven is. Een volslagen Atheïsmus is het thema van dezen Roman, de volstrekte ontkenning van eenigen invloed eener Voorzienigheid op de lotgevallen der menschen, gepaard met de vloekwaardigste spotternijen tegen ieder, die nog onnoozel genoeg zou kunnen zijn om te gelooven, dat men van een goed of slecht levensgedrag eenige belooning of straf te wachten heeft. Indien men nu hierbij voegt, dat de Fransche Letterkunde geheel uit Romans en eenige tooneelstukken bestaat, en men ontwaart dat de schrijvers van deze laatsten met die der Romans gelijken tred houden, en, in plaats van de dramatische kunst te doen strekken tot opwekking van het gevoel en den smaak voor hetgeen schoon en edel is, zich integendeel van haar bedienen, om over allerlei ongeregeldheden, zondige hartstogten en gruweldaden een behagelijk vernis te leggen, dan treedt de regtschapen Franschman terug voor den tijd, welke niet meer veraf kan zijn, wanneer men het gezegde van DE BONALD in zijn vaderland zal kunnen omkeeren en met volkomene waarheid zeggen, dat daar de Maatschappij de uitdrukking geworden is van de Letterkunde; en dan voelt ieder menschenvriend zich gedrongen met luide stemme aan alle volken toe te roepen: » Waakt, waakt over uwe Letterkunde, zoo gij menschen blijven wilt!

Ter Effecten-Societeit te Amsterdam van Zondag den 6den Julij 1834 werden de verhandelde stukken tot de volgende prijzen omgezet: Binnenlandsche fondsen Werk. Schuld 2½ pCt. 51⅞ à 1/16; 5 pCt. 97⅞; Kansb. *f* 23, 1/16 tot 1°. Buitenlandsche fondsen Sp. Perpet. 5 pCt. 66, 1/4, 1/8, 1/16, 1/4; 66,65⅞, 66,65⅞; 3 pCt. 47¼; Fransche Uitgest. 18.

*** **Het Kollegie van Regenten over de Godshuizen en den Algemeenen Armen te 's Hertogenbosch**, uit overweging dat de tijd, bij vorige aanbesteding bepaald, te kort was tot de geheele opbouw van het hierna vermelde, is van voornemen, op Woensdag den 23sten Julij 1834, des voormiddags ten 11 ure, in deszelfs Vergaderzaal, in het groot Zieken-Gasthuis, in het openbaar andermaal aan te besteden:

Het geheel op nieuw Opbouwen van het Oostelijke en Noordelijke gedeelte van het Oude Mannen en Vrouwenhuis in opgemelde Stad, met de leverantie van alle de daartoe benoodigde Materialen en Arbeidsloonen, volgens daarvan gemaakt bestek en teekeningen.

Het Bestek en de Teekeningen liggen ter inzage en lezing bij den Hospitaalmeester van het Oude Mannen- en Vrouwenhuis, en de heer *P. J. de Zuiter*, Stads-Bouwmeester, zal des verlangd wordende nadere inlichtingen geven en de noodige aanwijzing doen.

Wordt te Huur gepresenteerd:

Een **HUIZINGE**, waarin sedert 40 jaren Winkel is uitgeoefend, in Kruideniers-Waren, Vette-Waren en Brood-Bakkerij, en nog met goed succes wordt uitgeoefend; staande op de Vismarkt te Bergen-op-Zoom. Iemand, hierop reflecterende, adressere zich in persoon of met *gefrankeerde* brieven bij den eigenaar **L. GUSSENHOVEN**.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN AANZIENLIJKE VASTE GOEDEREN,

onder Ossendrecht bij Bergen-op-Zoom.

De Notaris VAN NOUHUYS, te Ossendrecht, zal, voor J. B. NOTELTEIRS en zijne Kinderen, den 12den Julij 1834, bij *J. Gijsen*, provisioneel, en den 26sten dito, bij *A. Wouters*, finaal, beiden te Putten, des namiddags om 2 uren, presenteren te verkoopen:

1°. Eene voorname HUIZINGE, voorzien van *vier* Kamers met plankee-vloeren, waaronder eene suite geplafonneerd, geplafonneerden Gang, Keuken, *twee* Kelders, ruime Zolder, STALLINGE en kapitale SCHUUR, met fraaijen TUIN, staande en gelegen in het beste gedeelte van het door deszelfs overschoone environs zoo beroemde Ossendrecht, nabij de Schelde.

2°. Een HUIS met *twee* Kamers, ACHTERHUIS, STAL en TUIN, staande en gelegen bij het vorige.

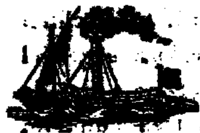
3°. Circa 30 bunders ZAAILAND, WEIDE en BOSCH, gelegen in den Noord-, Zuid- en Kabiljaauw-Polder van Ossendrecht, waaronder 10 bunders extra goed *Zaailand*, in den Kabiljaauw-Polder, geheel watervrij en welke streek nimmer Polderlasten betaalt.

4°. Een BOUWHOEFJE, genaamd *de Leeuwerk*, gelegen in de Beschliëlen, aldaar, groot circa 6 bunders.

Nadere informatiën te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris.

KAMP BIJ REYEN.

Met Gunstige Toestemming van Zijne Excellentie den Luitenant-Generaal Baron VAN GEEN, Opperbevelhebber der Eerste Divisie in het Kamp bij Reyen, zal het Gezelschap Operisten van Amsterdam, onder directie van *J. H. DESSAUR*, het genoegen hebben, in het lokaal genaamd *de Gouden Leeuw*, te geven, op Dingsdag den 8. Julij, eene *Zevende Voorstelling van het Abonnement*; *OTHELLO*, ODER DER MOHR VON VENEDIG, groote Opera Seria, in *drie* bedrijven, muzijk van *Rossini*, versierd met expres daartoe vervaardigde Costumes. Men zal alle avonden precies ten 7 ure aanvangen.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

IN STREET VAN HET GENERAL POST OFFICE. — VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te Londen, als: *de London Merchant*, kapitein *T. Howell*, groot 700 ton, 180 Paardenkracht, lage drukking; *Ramona*, kapitein *R. Strandick*, groot 450 ton, 120 Paardenkracht, lage drukking; *Sir Edward Banks*, kapitein *W. Marwood*, groot 300 Ton, 80 Paardenkracht, lage drukking, zullen op aanhoudend in, bovengemelde Dienst gebezigd worden, vertrekkende geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag. Deze Stoompacketten volvoeren gewoonlijk de reis in minder dan 24 uren, zijn prachtig en tot gemak der Passagiers ingerigt met afgezonderde Eetzaal, ruim Dek en verschillende net en zindelijk onderhouden Slaapvertrekken. Zijnde het Passagiegeld verminderd, als:

Eerste Kajuit	£ 2, 10, —	KINDEREN onder 10 jaren de helft
Tweede dito	„ 2, —, —	
Van Keulen naar Londen	„ 3, 5, 8.	

Bovengemelde Packetten zijn tevens zeer geschikt tot belading van alle Goederen, waarvan de Vrachten zeer billijk gesteld zijn. — Het vertrek van Rotterdam is bepaald op

Woensdag den	2. Julij,	des middags ten	12	ure.
Zaturdag	„ 12	„	„	2 „

Nadere inlichtingen bij de Agenten: W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

DIENST TUSSCHEN

ROTTERDAM en LONDEN.

STOOMBOOT DE BATAVIER, KAPITEIN DUNLOP.

Van Rotterdam naar Londen.

Dingsdag	8 Julij,	des morgens ten	11	ure.
Dingsdag	15 „	„ middags „	5	„

Van Londen naar Rotterdam.

Zondag	13 Julij,	des morgens ten	8½	ure.
Zondag	20 „	„ middags „	12	„

Dienst tusschen ROTTERDAM, NYMEGEN en KEULEN.

Van Rotterdam naar Nymegen.

Dingsdag	8 Julij,	des morgens ten	4	ure.
Woensd.	9 „	„ „ „	4	„
Vrijdag	11 „	„ „ „	6	„
Zaturdag	12 „	„ „ „	6	„
Zondag	13 „	„ „ „	6	„
Maandag	14 „	„ „ „	7	„

Van Nymegen naar Keulen.

Dingsdag	8 Julij,	des morgens ten	5	ure.
Woensd.	9 „	„ „ „	5	„
Donderd.	10 „	„ „ „	5	„
Zaturdag	12 „	„ „ „	5	„
Zondag	13 „	„ „ „	5	„
Maandag	14 „	„ „ „	5	„
Dingsdag	15 „	„ „ „	5	„

Van Keulen naar Nymegen.

Woensd.	9 Julij,	des morgens ten	6	ure.
Donderd.	10 „	„ „ „	6	„
Vrijdag	11 „	„ „ „	6	„
Zaturdag	12 „	„ „ „	6	„
Maandag	14 „	„ „ „	8	„
Dingsdag	15 „	„ „ „	6	„

Van Nymegen naar Rotterdam.

Donderd.	10 Julij,	des morgens ten	4	ure.
Vrijdag	11 „	„ „ „	4	„
Zaturdag	12 „	„ „ „	4½	„
Zondag	13 „	„ „ „	5	„
Dingsdag	15 „	„ „ „	7	„

Dienst tusschen ROTTERDAM, ARNHEM en KEULEN.

Van Rotterdam naar Arnhem.

Donderd.	10 Julij,	des morgens ten	6	ure.
Dingsdag	15 „	„ „ „	6	„

Van Arnhem naar Keulen.

Vrijdag	11 Julij,	des morgens ten	5	ure.
Woensd.	16 „	„ „ „	5	„

Van Keulen naar Arnhem.

Dingsdag	8 Julij,	des morgens ten	6	ure.
Zondag	13 „	„ „ „	6	„

Van Arnhem naar Rotterdam.

Woensd.	9 Julij,	des morgens ten	9½	ure.
Maandag	14 „	„ „ „	9½	„

Dienst tusschen ROTTERDAM, ZIERIKZEE en GOES.

Van Rotterdam naar het Sas van Goes.

Donderd.	10 Julij,	des morgens ten	6	ure.
Zaturdag	12 „	„ „ „	7	„
Dingsdag	15 „	„ „ „	8	„

Van het Sas van Goes naar Rotterdam.

Woensd.	9 Julij,	des morgens ten	9	ure.
Vrijdag	11 „	„ „ „	10½	„
Zondag	13 „	„ „ „	12	„

BERIGT AAN DE BEOEFENAREN DER BOUWKUNST.

Door de Ondergeteekenden, Boekhandelaren te *Amsterdam*, is eene INTEEKENING geopend (waarvan het *Prospectus tot Proef en Inteekenlijst* bij alle Boekhandelaren des Rijks *gratis* te bekomen is), op het te *Londen* Maandelijks uitkomende ARCHITECTURAL MAGAZINE, &c. en welks Vertaling reeds begonnen is, met oogmerk om dat Werk, op gelijke wijze als in *Engeland*, in het Nederduitsch onder den titel van:

NEDERLANDSCH

BOUWKUNSTIG MAGAZIJN

OF

TIJDSCHRIFT TOT VERBETERING, NUT EN VOORDEEL IN DE *BOUW-*, *TIMMER-* EN *BEELDHOUWKUNST* EN *MEUBELERING*,

benevens onderscheiden Kunsten en Ambachten daarmede in betrekking staande, hier te Lande uit te geven [illegible] een AARTAN BOUWKUNDIG-PLAN [illegible] alle mogelijke bijdragen [illegible] toegevoegd; waardoor zij in staat zijn den Inschrijvers tot eenen matigen prijs, te gelijker tijd met de kern der Engelsche en andere Buitenlandsche Schrijvers over den Hedendaagschen Smaak in eenig vak, met dien van ons Vaderland bekend te maken.

De ondergeteekenden vast besloten hebbende, het plan onbekrompen te volvoeren, rekenen dan ook niet zonder grond op de medehulp en deelneming van allen, die voor den bloei der kunsten, op oud-vaderlijken grond gekweekt, gevoel genoeg bezitten om aan deze onderneming, door Bijdrage van de ontwikkeling hunns geestes, mede te werken [illegible]

Amsterdam, [illegible]

[illegible] ZOON.

*** Bij J. G. VAN TERVEEN EN ZOON, Boekverkooper te Utrecht, is heden van de pers gekomen en alom verzonden:

BERIGT, *aangaande zeven stellingen*, betreffende Fundamentlieden van eenigheid des Geloofs in de Nederlandsche Hervormde Kerk, onlangs verdedigd, onder voorzitting van den Utrechtschen Hoogleeraar der Godgeleerdheid, *Jodocus Heringa, Elisa's-Zoon*, nu nader door hem verklaard. In gr. 8°. à ƒ 1.

Bovengem. zijn eigenaars geworden van het voor de Fransche scholen zeer geschikt werkje: PETITS POËMES, à l'usage des Pensionats, traduits *de Jérome van Alphen*, par *A. Clavareau*, membre de la Société Litt. de Leyde, Chev. de l'ordre du Lion des Pays-Bas, à 50 cents.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.